

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA prospekt Ś-to Jerski № 28.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz petiowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub.
 Ogłoszenia na 1-ej stronie za wiersz petiowy lub jego miejsce 60 kop.
 Ogłoszenia na 1 str. o politycz. państw. za wiersz pet. lub jego miejsce 1 rub.
 Reklamy za wiersz petiowy lub jego miejsce 40 kop.
 Nekrologi za wiersz pet. lub jego miejsce na 1 str. 50 k., po tekście 80 k.
 Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb.
 Ogłoszenia zwyczajne miejscowe za wiersz pet. lub jego miejsce 18 kop.
 Ogłoszenia zwyczajne zamiejscowe za wiersz pet. lub jego miejsce 20 kop.
 Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop., najniższe 40 kop.
 Ogłoszenia w niedzielny numerze o 25 proc. drożej.
 Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca oprócz opl. poczt.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznie	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odwołanie do domu 10 kop. miesięcznie.
 Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kur.” nie przyjmuje.
 Rękopisów — nie zastrzeżonych do swota — nie przechowuje.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i E. Metz i S-ka, Wielka 33, telefon № 893. Po godz. 6-ej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki za wiadomienia, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suworska 3.

Numer pojedynczy 5 kop. Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. Numer pojedynczy 5 kop.

Przypominamy Sz. Prenumeratorom, że czas odnowić przedpłatę za kwartał IV 1912 r.

KONIAK SZUSTOWA

POLSKI TEATR MIEJSKI w Wilnie
 pod kierunkiem JANA PAWŁOWSKIEGO i JULIANA STRYCHARSKIEGO.
 Dziś, w środę:
„Śmierć Iwana Groźnego”
 dramat historyczny w 5 obrazach Tolstoja.

Teatr Familijny
R. Sztremera,
 ul. Wielka 74.

KINEMATOGRAF
BRONISŁAWA
 ul. „LUTNIA”, prospekt Ś-to Jerski № 8, telef. 1161.

Występy 1-go w świecie artysty imitatora wszystkich muzycznych instrumentów, — do orkiestry włącznie.

FREDA MARIONA.
 Najwybitniejsi krytycy muzyczni są pełni głębokiego uznania dla tego znakomitego artysty. Freda Marion nie ma naśladowców na całej kuli ziemskiej. W szczególności zwraca na siebie uwagę to, że imitacja przez Freda Marion jest wykonywana bez żadnych przyrządów, a wyłącznie za pomocą gardła i głosowych części i daje zupełnie iluzję dźwięku: skrzypiec, wiolonczel, kontrabas, kornetu-pistonu, fletu i t. d. do orkiestry włącznie.

TEATR MIEJSKI: Łoża—4 rb. 40 kop., kupon do łóży—1 rb. 50 k., fotel—1 rb., I miejsce 11—50 k., III—40 k., balkon—30 kop. Bilety uczniowskie po 25 k. i dziecięce po 15 k. ważne tylko na pierwszy seans. Początek o g. 5. Karty wolnego wstępu nieważne.

Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyr. I. SZUMANA. Telefon № 364.
 Dzisiaj Grand Concert Varié.
 NOWE DEBIUTY.
 Występ słynnego artysty autora **Arsikowa-Surina.**
 Początek o godzinie 11-ej wieczorem.

„KSIĄDZ PIOTR SKARGA”
 SZKIC HISTORYCZNY.
 Wydawnictwo „Przyjaciela” na uroczystość jubileuszu.
 Cena 12 kop.
 Do nabycia we wszystkich księgarniach i w redakcji „Przyjaciela”.

LAKTOBACILINA
 środek przy chorobach żołądkowych i kiszki 59258
PASTYLKI-PROSEK.
 W celu uniknięcia fałszyfikatów i podrobienia żądajcie prawdziwą Laktobacilina Towa „La Ferment” w Paryżu, jedyne dostawcy profesora MIECZNIKOWA. Do nabycia we wszystkich główn. aptekach.

Prosp. Ś-to Jerski № 28.   Prosp. Ś-to Jerski № 28.

Redakcja i Administracja
„Kurjera Litewskiego”
 przeniesione zostały na prospekt Ś-to Jerski
 № 28.

Prosp. Ś-to Jerski № 28.   Prosp. Ś-to Jerski № 28.

nieistniejącej dziś już w portrecie „Gloomy”. Wiemy też, że Leonard w młodości z woli ojca, na zamówienie sąsiada malował przerażającą realizmem „Meduzę”. Tak mówią nieliczne o niezrównanym artyście legendy. Pomysł Jeleny tak wygląda: Leonard zapewne kochał gorąco jakąś kobietę, nie o tem historia nie mówi, wyobraźmy więc sobie, że kochał piękną i okrutną Gaspere, Leonarda kocha modelka Daniela, walka dwu kobiet i walka piękności kobiecej z geniuszem twórczym mężczyzny kohezji się odmówł, przez artystę Gaspere, jako Meduza, na widok której piękna kobieta umiera z przerażenia. Bajka ta dała temat muzyce Różyckiego dlaczego? Jest to zagadką demona artysty i ani zagładać w to ani zarzucić nie wolno. Można tylko żałować, że jest to Leonard, nie Wit Stwos, nie Zygmunt i Barbara, nie Bona, nie Jądwi tragedja z miłością Wilhelma a zaślubiny Jagielly, Meduza nie „Złota czaszka” i t. d. i t. d. Bo Różycki godzinie stać się kompozytorem narodu.

Jak się nie umie cześć swoich wielkich dowodem „Wieczór Kraszewskiego” w teatrze Rozmaitości. Wina prasy, że nie dosę goręco przypominała publiczności o wieczorze, teatr „Kosę i kamień” i „Panie Kochanku” nie z należytym wystawili pietyzmem i zrozumieniem, a publiczność weale do teatru nie przyszła. Tak się odbyło w Warszawie jubileuszowe przedstawienie Kraszewskiego. Wśród artystów, jak: Rapacki, Roland, Ludowa, Trapszo i inni, ukazała się w ten wieczór na scenie Rozmaitości młoda debiutantka, występująca przednio z powodzeniem w teatrze w Płocku, panna Nałęczówna, wnuczka Kraszewskiego. Ze trzema debiutu potęgowała puska widowni — nie trzeba się dziwić. Młoda debiutantka będzie zapewne na stałe zaangażowaną do trupy teatru Rozmaitości.

Tyle o scenie. W dziedzinie innej — wzburzenie wyborcze zapadło już w ciszę dokonywanego faktu. Zdolni jesteśmy ogromnie do rozterki poczem po przegranej — uśmiechy się zdobyć na piękny gest pojednania. Wyborcy obu obozów głoszą dziś za Kucharzewskim, a prasa żargonowa głosi tymczasem tryumf zwycięży w Łodzi i Warszawie, nawołuje do stanowczego wyboru tu i tam żyda i bezwiednie pracuje nad obudzeniem głębszym sumienia polskiego, nad rozognieniem niechęci, zagrzaniem do upartej walki kulturalnej z zalewającą nas masą żydostwa, która zaczyna grać rolę gospodarza Warszawy.

Nad tem wszystkim cięży szara, mroźna na parę słoni atmosfera i niepokój o nieukończony zbiory buraków i kartofli.

St. Sz.

Zadać zawsze **Bénédictine MROŻONEJ LIQUEUR**

BÉNÉDICTINE

CUKIERNI BOLESŁAWA SZTRALLA,
 Ś-to Jerski prospekt, róg Tatarskiej. 61752
 Codziennie od godziny 6-ej **KONCERTY KWARTETU.**

„WSIA WILNA”
 1913 rok.
 Redakcja książki „WSIA WILNA” uprzejmie prosi rządowe, prywatne i dobroczynne instytucje o łaskawe zakomunikowanie jej, możliwe zaraz, o składanie osobistym (z poszczególnymi adresami) adres każdej instytucji, — numer telefonu i t. d.
 Również osoby różnych profesji i tych, którzy zmienili mieszkanie 23-go kwietnia lub zmienia 29-go września r. b., uprzejmie prosimy o podanie nam swych adresów, które bezpłatnie zostaną zamieszczone w wydaniu książki „Wala Wilna” na 1913 r.
 Adres Redakcji: Ś-to Jerski prospekt, № 35 m. 3.

„BAZAR” Sklep **MEBLI** stolarskich, kuszykowych, oraz sprzętów kuchennych i najrozmaitszych koszyków, walizek, tornistrów i kosetek — **„Powściągliwość i Praca”,** Wileńska № 32.

LISIECKA
 Helena ze Smigelskich
 Zmarła dnia 7-go października r. b. w rodzinnym majątku Szpiągłach i pogrzebana dnia 10-go października w Użwentach.
 O czem zawiadamia stróżka **Rodzina.**

Z WARSZAWY.

Dookoła sceny. — Echa wyborów.
 Śmierć nagle Tomasza hr. Potockiego szczyry wywarła żal na wszelkich sferach naszego społeczeństwa. Hrabia Potocki nie był może praktycznym działaczem w zakresie interesów własnych, nie mniej był osobistością szeroko znaną i cenioną, ojcem najlepszym dla włościów w dobrach swoich, przyjacielem i mecenasem hojnym w zakresie sztuki. To też w świecie artystycznym śmierć hr. Potockiego zbudziła niepokój o losy powstającego z gorliwej inicjatywy zmarłego „Nowego teatru polskiego”. Budowa teatru, który miał rozpocząć czynność z jesienią, jak wiadomo, trwa dotąd jeszcze nie z braku środków, lecz niemożliwości wykonania tak pośpieszenie obciążonej pracy i ma być ukończona na syczeń. Przedwczesna zima i tu może stanąć na przeszkodzie. Zaangażowany zespół najlepszych sił naszych sceniczych, objętych tymczasem gościnnie sceny prowincjonalne, zbierające laury, a tryumfów echo odbija się radośnie w sercu warszawian nadzieją przyszłych czci artystycznych. Losy teatru pewne są i na silnych podstawiach oparte. S. p. hrabia Potocki miał nietylko zaprojektować, lecz i zorganizować dzieło, zainteresować sprawą ogół, na czele komisji organizacyjnej stoi dziś znany z dzielności i sprężystości p. Julian Pollocko, podstawa teatru są oparte na zatwierdzonym już Towarzystwie Akcyjnym, dyrekcja Schiffmana pozwala też spodziewać się dużo od kierunku artystycznego teatru. Będzie więc wreszcie miała Warszawa sztukę na scenie tę wielką, prawdziwą sztukę, czego, niestety, z różnych względów zależnych i niezależnych braknie jej dziś, tak, iż publiczność coraz bardziej przywykła do farsy tylko i operetki i poziom artystyczny Warszawy obniża się zatrważająco. Chodzą wieści, że po J. Kotarbińskim kierunek artystyczny teatru ma objąć Czesław Jankowski. Może kierownik nowy zaprzeczy zarzutom, zwalającym wszelkie winy z bark teatru na niemożliwość auto-

row. Mówi się u nas, że dzieł scenicznym swoich nie mamy, gdy zaczynają nas przedstawiać niemiecy i przygotowują się do tego Petersburg.
 Wzamięn — szukamy wciąż wzorów obcych tak usilnie, że sztuka ostatnio grana Kiedrzyńskiego „Grasere” zdaje się wzorowaną na autora rosyjskich. Jesteśmy wogóle narodem „opacznie urodzonym” (jak mówi o sobie w jednym z opowiadań Multatuli). Rozbudzenie poczuc narodowych jest tak dziś silnym na świecie, że czerpie każdy z talentów przedwzrostkiem z niewyczerpanej skarbnicy własnej ojczyzny. We Włoszech, d'Annunzio, przeciw którego artystom, jak do wolności języka, powstawać zaczęły zarzuty, zdobywa entuzjazm nieopisanym swemi „Canzone della gesta d'oltremare” — (pieśni zamorskie), które się rozchodzą w niezliczonych odbitkach pism, nim wyszły w zbiorze, autor „La cena delle Beffe” i innych dramatów na te przeszłości Włoch, Sem Benelli, staje się na równi z d'Annunzio, proklamowanym, jako poeta narodowy. U nas — inaczej.

Nie zdołaliśmy przecie dziś jeszcze właściwie odebrać i nieczci Wyspińskiego, więc i dziwić się, że artysta nasz szuka wciąż wzoru z zachodnią, czy wschodnią granicą.
 Na scenie teatru Wielkiego ukazała się nowa opera Ludomira Różyckiego p. t.: „Meduza”. Młody autor zdobył już szerokie uznanie oddawna i krytyka warszawska unosi się dziś nad dziełem kompozytora „Meduza”. Dzieło to rozbrzmia, bez zaprzeczenia, wkrótce po świecie całym niosąc z imieniem muzyka polskiego — kartę z dziejów włoskiego renesansu. Bo muzyka przepiękna Różyckiego uwiecznia tu marzenia Cezarego Jeleny o Leonardzie da Vinci. Czy brak nam rzeczywiście kart pięknych historii i legendy? Czy nie jest to starobie cenny, omiany przez nieważną wpatrzonych w dalekie brzegi Argonautów? Czy na tem polu nie zdoła snuć fantazja, Bo też libretto Jeleny opiera się bardziej na fantazji, niż danych historycznych. Inię Leonarda związanego jest na wieki z cudną postacią

Z kurji rosyjskiej w Dyneburgu.

Wybory z kurji ziemiańskiej rosyjskiej, w której zostali wyborcami: kraślawski paroch o. Pietrowski i właściciel pobliskiego folwarku Kuzniecow, zostały wskutek skarg skasowane. Nowe wybory wyznaczono w Dyneburgu na 16 (29) października.

Poglądy polityczne kandydata robotników w Warszawie.
 Jeden z dziennikarzy warszawskich interpelował wyborcę robotników warszawskich E. Jagiellę, wobec tego, że o poparcie jego kandydatury poselskiej z Warszawy dają się słyszeć głosy wśród wyborców żydów. Kandydat ten oznajmił dziennikarzowi, że urodził się w Warszawie, gdzie stałe zamieszkiwał z wyjątkiem kilku lat pobytu w Kijowie, gdzie nauczył się mówić biegle po rosyjsku. Nie uznaje on solidarności Kola polskiego, do którego, jako do organizacji „burżuazycznej”, nie wstąpiłby. Jest on za równoprawieniem zupełnem żydów w samorządzie miejskim, przy oparciu samorządu tego na powszechnem prawie wyborczem.

Duchowieństwo tworzy centrum w Dumie.
 W oficjalnej „Rossiji” Lukiński oświadcza, że zadaniem duchowieństwa w czwartej Dumie będzie utworzenie bezpartyjnego centrum na wzór centrum katolickiego w parlamencie niemieckim.
 Lukiński dodaje, że dążenie duchowieństwa w tym kierunku znalazło sympatyczny odzew i poparcie u rząd.

Upadek Hübenetta.
 Ks. Mieszczerski w „Grażdaninie” wyraża duże zadowolenie z powodu upadku na wyborach w gub. mohylewskiej Hübenetta. Hübenett był inicjatorem nacjonalizacji kredytu i z chwilą jego upadku upada inicjatywa tego dzielnego projektu.

ODEZWA.

W Warszawie w niedzielę 21 października (3 listopada) polacy ze wszystkich zabiorów składają będą hold zasłużonemu mężowi nauki, Tadeuszowi Korzonowi, z okazji jubileuszu 50-letniej jego pracy na polu badań historycznych, uwiecznionych w tylu dziełach pierwszorzędnej wartości.

Należy przypomnieć, że obok tej pracy, jubilat poświęcał się przez długie lata żmudnej pracy pedagogicznej, za którą należy się wdzięczność i część licznego zastępu jego uczennicy. Rozrzucenie po całej Litwie, nie możemy obmyśleć specjalnej formy złożenia holdu czcigodnemu jubilatowi pedagogowi, proponujemy więc przyłączenie się do adresu, wysyłanego z Wilna, który wraz z upominkami pomysłu F. Ruszczyca powożać delegaci.

Wzywamy więc wszystkie uczennice Tadeusza Korzona, do składania i przysyłania swych podpisów, które na specjalnym arkuszu pomieszczone będą wyrazem uczuć naszych i czci należnej niestrudzonemu pracownikowi na niwie ojczyznej.

Emilia Węstawka, Antonina Zahorska, Ludwika Huszczo.

Podpisy składajcie w redakcji „Kurjera Litewskiego” Prospekt Nr. 28, od godz. 5 do 7 wiecz.

„Wybrana”
 Dowiadujemy się, iż wielokrotnie echo znajdzie wśród polskiej publiczności ów szereg pięknych obrazów i pełnych prawdy scen opiewających z głębokim zrozumieniem i odczuciem posłan-

WYBORY.

Terminy wyborów w sześciu guberniach naszych.
 Wybory posłów odbędą się w guberniach:
 grodzieńskiej i mohylewskiej we czwartek 18 (31) października.
 wileńskiej w sobotę 20 paźd. (2 listop.).
 kowieńskiej, mińskiej i witebskiej we czwartek 25 października (7 listopada).
 Zwracamy uwagę, że wyborcy powinni posiadać przy sobie dowody tożsamości osoby. Wybory wszędzie rozpoczyna się punktualnie o godz. 12 w południe. Osoby przychodzące już po rozpoczęciu wyborów, nie będą do nich dopuszczone.
 W Wilnie wybory odbędą się w sali klubu Szlacheckiego.

Platerowa, hr. Wiktor Bröel... hr. Aleksandr... hr. Józef Breza, ob. Władysław Chłudzinski, ks. Ludwikowski...

dochochad (z biletów wejścia, sprzedaży miejsc, etc) w ilości z zora 4200 rb. wysława ta dała czystego dochodu 1,800 rb. W ciągu 3 dni zwidziło wystawę 12,000 osób, czyli po 4,000 przeciętnie na dzień.

PROWINCJA. MINSK.

(2) Wystawa ogrodniczo-owocowa. Wzrost wystawy podobnej w polsce... (3) Wystawa ogólna. Wzrost wystawy podobnej w polsce... (4) Wystawa ogólna. Wzrost wystawy podobnej w polsce...

Komitet wystawy wiec (gdzie hr. Czapski jest prezesem - p. Letowski jest komisarzem), stwierdziwszy zupełną żywnością podobnych wystaw, doszedł do trzech następujących wniosków: 1) Należy urządzić podobne wystawy - jarmarki corocznie w czerwcu...

i bez najmniejszego fałszywego głosu, szarzy, lub innego rysu podkreślającego gre.

Mniejszą rolę miał p. Sosnowski (Medard) a się z niej wywinał, oczyszczenie, jaknajlepiej. Reszta artystów, pp. Kryszińska (ciocia Tońcia), pp. Zarzycka, Tatar-kiewiczówna i Dulebianka (Hela, Zofia i Stasia), również jak pp. J. Węgrzyn (Ant. Szaryński), Grabowski (Zdzisław) i Jarnicki (Ignacy) byli bezceni.

Z Królestwa.

Represje prasowe. Na mocy dekrety warszawskiego sądu okręgowego zawieszono wydawnictwo wychodzącego w Warszawie tygodnika humorystycznego „Komar”.

ski, by się na to zgodził. Plan wyszedł od członków dawnej serbsko-chorwackiej koalicji. Właściwym celem dyktatury jest skompromitowanie unijonistycznej myśli.

Do Szan. Prenumeratorów. Wobec kończącej się kwartału Administracja „Kurjera Litewskiego” uprzejmie prosi o jaknajspieszniejsze nadsyłanie przedpłaty...

WOJNA NA BALKANACH.

Wiadomości z dnia. Telegramy otrzymane w ciągu dnia wczorajszego donoszą głównie o całym szeregu nowych zwycięstw armii serbskiej. Między innymi „Ag. Pet.” donosi, że armia Żiwkowića zajęła już Prepolje i Sandzak cały...

Najważniejsze wiadomości.

Szczegóły w tekście. Wilno wysłał adres i podarek na jubileusz Korzona (wiad. bież.). Zawieszono w Warszawie pismo „Komar”. (z Królestwa).

wojskowym obiecano wysłanie do głównej kwatery, możliwa jest jednak nowa zwłoka.

Według ostatnich wiadomości, Nazim pasza wstrzymał odwrót, przywrócił porządek. Sąd połowy skazał na rozstrzelanie 100 żołnierzy, przeważnie chrześcijan. Centrum nowojepickie znajduje się w Baha-eski.

Stolica zaniepokojona jest wieścią, że główny szef arabskiego plemienia Senussi, obrońca prowincji afrykańskich przed Włochami, ogłosił się Kalfem.

(O pociągnięciu do odpowiedzialności sądowej 2 generałów i o rozstrzelaniu znacznej ilości żołnierzy zamieściliśmy już telegram własny w numerze wczorajszym. Red.)

NOWE WALKI. (Telegram specjalny).

Konstantynopol. Po niefortunnym kontrataku Turków, którzy chcieli powstrzymać pochód wojsk bułgarskich, od spowodowało klęskę Turków 11 (24) b. m., armia turecka widocznie gromadzi się w miejscowości Czoru, dokąd z główną kwaterą udał się Nazim-pasza. Sądząc z doręczonych informacji armii tureckiej, początkowo przykrywająca Adrianopol, zajęła obecnie pozycję na południowym wschodzie bliżej Konstantynopola. Lewe skrzydło mieści się w Adrianopolu, będącym początkowo w centrum, prawe zaś skrzydło stoi koło Midji na wybrzeżu morza Czarnego. Do 15 (28) b. m. istniała z Adrianopolem komunikacja telegraficzna. W poniedziałek korespondent Agencji Petersburskiej został zawiadomiony, jakoby Bułgarzy wdarli się do Adrianopola, na którego ulicach wzięto zaciętą walkę.

Sprawdzonem natomiast zostało, że 11 (24) b. m. podczas wielkiej bitwy nad rzeką Tundża Bułgarzy wdarli się do Adrianopola, wywoławszy tam panikę i pośpieszną ucieczkę sztabu i głównego dowódcy Abdulla-paszy. Lecz Bułgarzy nie obliczyli się z siłami. Liczebnie byli słabsi i młodo pozostało w rękach Turków, chociaż Bułgarzy zdobyli fort Marasz. Uciekający sztab dopadłszy na dworc kolejowym pociągu, zmusił maszynistę do podróży, co doprowadziło do katastrofy kolejowej, która na pewien czas przerwała ruch kolejowy. Tak przynajmniej opowiadali świadkowie. Dokumentalnych potwierdzeń niema.

Dalsze plany Bułgarów są tu nieznane. Możliwy jest ruch skrzydłowy z dwóch stron ze wschodniej na Konstantynopol przez Lule-Burgas lub z zachodniej na Gallipoli. Prawe skrzydło do Turcji otrzymuje posiłki morskimi na Midję i z Konstantynopola. Dla odparcia pochodu Bułgarów na Gallipoli wysłane zostały wojska przez morze Marmora do Rodostu. 12 (25) i 13 (26) b. m. Bułgarzy gromadzili siły wyczerpane walką,

a 14 (27) b. m. przeszli do Kraków zaczepnych, przyciem turcy w poszczególnych miejscowościach przechodzili do ataku.

Potyczki trwały cały dzień na całej linii bojowej. Walka i może decydująca bitwa oczekiwana jest w pobliżu Wazy, gdzie już były drobne utarczki, a dokąd zbliżają się wojska z obydwóch stron.

TELEGRAMY

"Kurjera Litewskiego".

Telegramy Ag. Petersburskiej. Z dnia 16 (29) października. NAJWYŻSZY RESKRYPT NA IMIĘ MINISTRA FINANSÓW KOWCOWA.

Petersburg. Reskrypt Najwyższy wydosowany został z powodu świętego rozwoju kas pożyczkowo-oszczędnościowych, ustanowionych w dn. 16 (28) października 1862 r. reskryptem cesarza Aleksandra II. Kasy te funkcjonujące pod zarządem ministra finansów w ciągu półwiekowego istnienia okazały państwu cenne usługi, wyrabiając w ludności poczucie konieczności oszczędzania, wiodącego do materialnej pomyślności. Żywym przykładem tej doniosłej działalności jest fakt, że w kasach oszczędnościowych państwa znajdują się suma przewyższająca już miliard, osiemset milionów rubli. Wobec tak olbrzymich wyników Reskrypt Najwyższy wyraża uznanie Monarsze wszystkim do tego dzieła wielkiej doniosłości przykładającym rękę i kierownikom ich zwierzeźnim.

CHOROBA J. C. W. NASTĘPCY TRONU.

Petersburg. (Biuletyn z d. 16 (29) b. m. o godzinie 10 rano). W nocy Następcy Tronu spał z przerwami 8 godzin. Rano temperatura 36,9, puls 120 pełny. (Podpisali): Rauchfus, Fiedorow, Botkin, Ostrogorski.

Petersburg. Biuletyn o stanie zdrowia J. C. M. Następcy Tronu z dn. 16 (29) b. m. o godzinie 7 wieczorem. Następcy Tronu przeniesiony został do drugiego pokoju, gdzie spędził dzień cały w dobrym usposobieniu i bawił się. Temperatura w dzień 37,3, wieczorem 37,5. Puls 120. (Podpisali) Rauchfus, Fiedorow, Botkin i Ostrogorski.

ZWOLNIENIE GEOMETRÓW OD SŁUŻBY WOJSKOWEJ.

Petersburg. Najwyżej rozkazano zupełnie uwolnić od służby wojskowej etatowych i z wolnego najmu geometrów, którzy do 1911 r. skorzystali z dwóch, lub więcej odroczeń a zwolnili na rok tych geometrów, którzy w 1912 roku stają do wojska jak również i tych, którzy w 1910 i 1911 mieli wstąpić w szeregi armii.

PODWYŻSZENIE DYSKONTA.

Petersburg. Bank państwowy

podwyższył o pół procentu na wszystkich operacjach dyskontowych. ZJAZD W SPRAWIE CHŁODNIC-TWA.

Petersburg. W pierwszej połowie maja 1913 r. zwołany ma być w Petersburgu wszechrosyjski zjazd w sprawie chłodnictwa.

REPRESJE PRASOWE.

Petersburg. Redaktor gaz. „Wiecz. Wremia“ Suworin za wydrukowanie w numerze z d. 15 (28) b. m. artykułu p. t.: „Prześlepił“ pociągnięty został do odpowiedzialności z art. 1034. SPRAWA BANDYTÓW.

Tyflis. W sprawie szajki bandytów, którzy w 1909 r. zamierzali okraść kasę skarbową przez podkop, skazano 3 na 5 lat oddziałów aresztanckich, jednego na 4 lata, jednego na 3 i pół lata, jednego na 3 lata, jednego na 3 miesiące więzienia. Pięciu oskarżonych uwieczniono. PRZYRZECZENIE HR. BERCH-TOLDA.

Wiedeń. Delegacja Polaków członków delegacji austriackiej, była u hr. Berchtolda, aby mu zakomunikować treść swej uchwały. Minister obiecał uczynić wszystko możliwe w celu spełnienia wyrażonych przez delegację żądań. DEMONSTRACJE ANTYCZESKIE.

Wiedeń. Odbyły się burzliwe demonstracje antyczeskie zorganizowane przez Niemców w związku z sprawą zamknięcia szkół czeskich, kilka osób aresztowano.

KATASTROFA BUDOWLANA.

Poznań. Runęła ściana budującego się niemieckiego teatru miejskiego. Trzech robotników zginęło na miejscu, jeden został ciężko ranny.

NOWY GABINET.

Bukareszt. Zorganizowany został nowy gabinet złożony z konserwatyistów i konserwatywnych demokratów pod przewodnictwem Maioresem, który przyjął tekę spraw zewnętrznych.

PARLAMENT FRANCUSKI.

Paryż. Parlament został zwołany na dzień 23 października (5 listopada).

Z PERSJI.

Teheran. W Chamidonie aresztowany został przez bachtarjów towarzysz Jefrema, Saidkacem.

KONFLIKT KOLEJOWY.

Madryt. Towarzystwa kolejowe grożą zatrzymaniem ruchu kolejowego o ile uchwalony zostanie, wniesiony do parlamentu projekt o polepszeniu warunków bytu pracowników kolejowych.

WIZYTA POSŁÓW JAPOŃSKICH.

Pekin. Przybyła tu grupa japońskich działaczy parlamentarnych, podróżujących po Chinach. Prasa miejscowa nadaje podróży tej poważne znaczenie.

Z CHIN.

Pekin. Dekretem prezydenta Dalaj-

Lamic zwrócono wszystkie tytuły honorowe, odebrane mu przed 3 laty.

Pekin. Pomocnik naczelnika mongolsko - tybetańskiego biura Jaosiguan mianowany został komisarzem z poleceniem uspokojenia Mongolii.

Na szerokim świecie.

Wysoka Porta. W ostatnich paru tygodniach wszystkie organy prasy piszą ciągle o Wysokiej Porcie, wobec czego nie będzie może zbyt ciekawym wyjaśnić, że mianem tem nazywają rząd turecki w ogólności, a wielki wezyrat i tureckie ministerjum spraw zagranicznych w szczególności. Miano to pochodzi stąd, że do gmachu, w którym się mieszczą biura ministerjum sprawy zagranicznych i wielkiego wezyrata, prowadzi brama niezmiernie wysoka. Wysokość tej bramy, już przed wiekami przeniosła się zrazu na cały budynek, a potem na urzędy mieszczące się w tym budynku.

GENY ZBOŻA.

WILNO, d. 16 października. Zakłady przemysłowe, składy towarowe i podjazdów hr. A. Tysskiewicza.

Table with 2 columns: Zboże (Zyto, Owies, Jęczmień, etc.) and Ceny (za pud w kop.).

GIEŁDA.

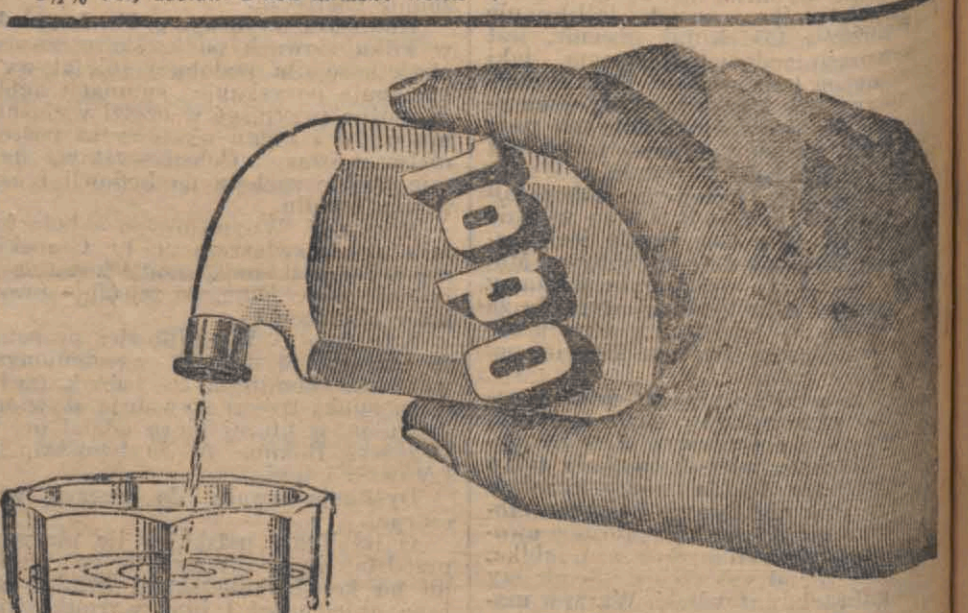
Tel. Handl. Ag. Pet. Petersburg, 15 X 1912 r. Nastroj dla walorów państwowych słaby, hipotecznych również przy zniż-

ce, dywidendowych dosyć stały, premjówkę bez zmiany.

Table with 2 columns: Bondy (Londyn, Berlin, etc.) and Ceny (czeki, 100%).

skiego 86 —, Kijowskiego —, Moskiewskiego 88 —, Poltawskiego —, Tulejskiego 86 —, Charkowskiego 82 1/2.

Akcje banków ziemskich: Bessarabskiego 642, Wileńskiego 600, Dnieprowskiego 620, Kijowskiego 690, Moskiewskiego 590, Poltawskiego 590, Tulejskiego 440, Charkowskiego 418. Akcje różnych przedsiębiorstw: Bakujskiego 748, br. Nobel (udziały) 1300, br. Nobel (akcje) 700, zakł. Malcewskich 407, zakł. Putlowskich 161 —, Ledszajskiego 145 —. Oblig. Towarzystwa Kredytowego m. Moskiewskiego 90 —.

Odol jest pierwszym i jedynym środkiem do czyszczenia zębów i ust, który stanowczo przeciwdziała czynnikom wywołującym zepsucie zębów. To pewne i dowiedzione działanie zasada się głównie na własności Odolu, dzięki której ostatni wysysa się w zepsute zęby i w błony słuzową dziąseł i nasyca je do pewnego stopnia. Trzeba pojąć całą doniosłość zupełnie odrębnego działania Odolu: podczas, gdy wszystkie inne środki do czyszczenia nia ust i zębów mogą działać tylko w ciągu trwającego kilka chwil czyszczenia ust. Odol działa przeciwnie, jeszcze w ciągu kilku godzin po oczyszczeniu zębów. Odol wysysa się w dziurawe zęby i w błony słuzową dziąseł, nasyca je do pewnego stopnia i ten to proces stający w ustach przeciwnie, zapas działa własności Odolu zapobiega się stanowczo rozwojowi gnilnej sprawy w ustach, a tem samem osiąga się zachowanie zębów w dobrym stanie. Odol jest do nabycia w aptekach i we wszystkich znaczniejszych składach aptecznych i perfumeryjnych, po kop. 85 za flakon i kop. 50 za duży flakon, którego zawartość, przy codziennym używaniu, starczy na kilka miesięcy.

Advertisement for 'Magazyn Bławatny' in Minsk, featuring various fabrics and goods.

Advertisement for 'FARBA DO WŁOSÓW' hair dye by Ferd. Mühlens.

Advertisement for 'ŻYCZENIEM' perfume by Bergmanns & Co.

Advertisement for 'Polskie Biuro Leśne' (Polish Forestry Office).

Advertisement for 'OMEGA' watches by L. Perkowskiego.

Advertisement for 'SKLEP SPÓŁKI OWOCARSKIEJ' (Fruit Store).

Advertisement for 'BIURO PRZEPISYWAŃ' (Prescription Office) and 'Zakopane'.

Advertisement for '2 kostjumy' (2 suits) for sale.

Advertisement for 'P. CHAZANOW' clothing store.

Advertisement for 'Interesa handl. i majątk.' (Business and Property).

Advertisement for 'Różne' (Various) items and services.

Advertisement for 'WSZYSTKIE DAMY' (All Ladies) hair care products.

Advertisement for 'TECHNIK KAZIMIERZ ZIMMERMAN' (Technician).

Advertisement for 'LECNICA Wozniesieńska' (Clinic).

Advertisement for 'Gabinet Tłumaczeń' (Translation Office).